

UZASADNIENIE

W dniu 19 czerwca 2019 r. powód Syndyk masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w upadłości w W. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie wnosząc o zasądzenie od pozwanej E. B. kwoty 20405,06 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od dnia 19 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2019 r. wydanym w sprawie VI Nc-e (...) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie.

W postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Ciechanowie powód Syndyk masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w upadłości w W. podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

Postanowieniem z dnia 11 marca 2020 r. Sąd Rejonowy w Ciechanowie ustanowił dla pozwanej pełnomocnika z urzędu w osobie adw. J. M..

Pozwana E. B. wносиła o oddalenie powództwa w całości. Na wypadek uwzględnienia powództwa wносиła o rozłożenie należności na 12 rat, a nadto o zastosowanie art. 102 kpc. Pełnomocnik pozwanej z urzędu wносиł ponadto o przyznanie wynagrodzenia za pełnienie obowiązków pełnomocnika pozwanej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 marca 2013 r. R. G. zawarł ze Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową Polska w W. umowę pożyczki (kredyt konsumencki) nr (...). Pożyczka została udzielona R. G. na podstawie wniosku z dnia 20 marca 2013 r. Umowa została zawarta na okres od dnia 21 marca 2013 r. do dnia 20 marca 2021 r. Pożyczka była przeznaczona na cele konsumpcyjne. Całkowita kwota kredytu wynosiła: 15000,00 zł. Pożyczka została oprocentowana według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd Kasy wynoszącej w dniu zawarcia umowy 17 % w skali roku. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania wyniosła 25,45 %, a całkowita kwota do zapłaty w dniu zawarcia umowy - 29957,00 zł. Szacunkowy koszt pożyczki ustalony został na kwotę 14957,00 zł a, szacunkowa wysokość odsetek w wysokości 12541,80 zł. R. G. zobowiązał się ponieść koszty związane z zawarciem umowy w postaci: opłaty przygotowawczej w wysokości 20,00 zł oraz prowizji z tytułu udzielenia pożyczki w wysokości 1200,00 zł. Zabezpieczenie udzielonej pożyczki stanowiło: przystąpienie do ubezpieczenia grupowego WALOR w dniu 21 marca 2013 r. (koszt zabezpieczenia WALOR wyniósł – 1195,20 zł), wesel in blanco, poręczenie cywilne udzielone przez E. B. oraz poręczenie wekslowe udzielone przez E. B. (umowa pożyczki k. 27 – 31, oświadczenie poręczyciela k. 32).

R. G. nie dokonywał spłaty pożyczki (bezsporne).

W dniu 27 sierpnia 2014 r. pomiędzy Spółdzielczą (...) w W. a E. B. zawarta została ugoda nr 3/40156/2014/U. Przedmiotem ugody było zobowiązanie przysługujące Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w W. z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 21 marca 2013 r. Strony zawierające ugodę ustaliły, że na dzień jej zawarcia roszczenie jest wymagalne w całości i wynosi łącznie 21931,34 zł. Na przedmiotową kwotę składały się: kapitał – 15000,00 zł, odsetki należne do dnia podpisania ugody – 1832,00 zł, koszty zastępstwa procesowego – 2224,60 zł oraz pozostałe koszty windykacyjne – 2874,74 zł. Ugoda została zwarta na okres od dnia 27 sierpnia 2014 r. do dnia 15 sierpnia 2020 r. Łączna kwota do zapłaty wynikająca z zawartej umowy jest oprocentowana według zmiennej stopy procentowej wynoszącej 16 % w skali roku, w dniu zawarcia ugody. Rzeczywista roczna stopa procentowa ustalona została w wysokości – 17,23 %, a całkowity koszt do zapłaty w dniu zawarcia ugody wyniósł 2.874,74 zł. E. B. zobowiązała się spłaty należności objętej ugodą do dnia 15 sierpnia 2020 r. Spłata ugody miała być dokonywana w comiesięcznych ratach, zgodnych z harmonogramem spłaty pożyczki. Całkowity koszt ugody został ustalony na

kwotę – 12484,77 zł, a wartość odsetek w wysokości 12155,80 zł. Pozwana zobowiązała się ponieść koszty związane z zawarciem ugody w wysokości 328,97 zł (ugoda k. 33 – 37).

W dniu 18 lutego 2016 r. pomiędzy Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową Polska w W., a E. B. został zawarty aneks do umowy ugody nr 3/40156/2014/U z dnia 27 sierpnia 2014 r. Strony podpisujące aneks do umowy zgodnie oświadczyły, że należność wynikająca z umowy na dzień podpisania aneksu wyniosła łącznie 17943,44 zł. Ponadto przedmiotowym aneksem została zmieniona treść zawartej ugody poprzez zmianę harmonogramu spłaty pożyczki. Szacunkowy całkowity koszt pożyczki pozostającej do spłaty na dzień podpisania aneksu wyniósł 4746,77 zł. W pozostałym zakresie treść ugody nie uległa zmianie (aneks do umowy nr (...) k. 38 - 39, harmonogram spłat pożyczki k. 45 – 46).

Postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2016 r. wydanym w sprawie X GU 243/16 Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie ogłosił upadłość Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w W. (bezsporne).

W związku z brakiem spłat przez E. B. Syndyk Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w upadłości w W. wypowiedział jej ugodę nr /40156/2015/U z dnia 27 sierpnia 2014 r., z zachowaniem 30 – dniowego okresu wypowiedzenia. Łączna wysokość zadłużenia na dzień 11 października 2015 r. wynosiła 931,02 zł. E. B. wypowiedzenie ugody otrzymała w dniu 17 października 2016 r. (wypowiedzenie k. 51, zwrotne potwierdzenie odbioru k. 53 – 54).

E. B. w okresie od września 2014 r. do listopada 2016 r. dokonywała wpłat na poczet zadłużenia. Następnie zaprzestała spłacać swoje zadłużenie względem Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w W. (rozliczenie wpłat k. 193 – 194).

Pożyczkobiorca R. G. zmarł w dniu 8 lutego 2020 r. Przy zawieraniu umowy pożyczki R. G. przystąpił do grupowego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków – WALOR. Przedmiotem ubezpieczenia była śmierć ubezpieczonego w następstwie nieszczęśliwego wypadku, śmierć ubezpieczonego w następstwie zawału serca lub udaru mózgu, całkowita niezdolność ubezpieczonego do pracy w następstwie nieszczęśliwego wypadku. Suma ubezpieczenia określona została na kwotę 15000,00 zł, a okres ubezpieczenia obowiązywał przez okres obowiązywania umowy pożyczki (deklaracja przystąpienia do grupowego ubezpieczenia – WALOR k. 246 - 247).

E. B. nie spłaciła zadłużenia wobec Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w upadłości w W. w całości. Obecnie jest emerytką; otrzymuje emeryturę w wysokości około 1500 złotych miesięcznie. Nie posiada innych źródła utrzymania. Przysługuje jej spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, w którym zamieszkuje. Jest właścicielem nieruchomości położonej na terenach wiejskich. Spłaca ponadto inne zobowiązania finansowe z tytułu pożyczek zaciągniętych w P. (zeznania pozwanej E. B. k. 198).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dokumentów, a w szczególności umowy pożyczki, ugody, aneksu do ugody, wypowiedzenia umowy, rozliczenia wpłat, deklaracji ubezpieczeniowej oraz zeznań pozwanej. Dokumenty zgromadzone w niniejszej sprawie, jak również zeznania pozwanej nie budziły wątpliwości Sądu co do ich prawdziwości. Podkreślić należy, że pozwana E. B. nie kwestionowała wysokości zadłużenia.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

W pierwszej kolejności Sąd pragnie wskazać, że powód Syndyk masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w upadłości w W. wywodzi swoje roszczenie z ugody nr 3/40156/2014/U z dnia 27 sierpnia 2014 r., przedmiotem której była wierzytelność przysługująca Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w W. wobec pozwanej z tytułu poręczenia udzielonego R. G. w związku z zawarciem przez niego ze (...) w (...) umowy pożyczki nr (...) z dnia 21 marca 2013 r. Na mocy przedmiotowej ugody pozwana zobowiązała się do zapłaty należności objętej ugodą wraz z należnymi odsetkami od dnia 15 sierpnia 2020 r. zgodnie z harmonogramem spłaty pożyczki, zmienionym aneksem z dnia 18 lutego 2016 r. do ugody nr 3/40156/2014/U z dnia 27 sierpnia 2014 r.

Umowa pożyczki podlega ogólnym przepisom prawa cywilnego (art. 720 i nast. kc). Mają one zastosowanie zarówno w relacjach między osobami fizycznymi oraz w relacjach przedsiębiorca – konsument. W tym ostatnim przypadku zastosowanie mają ponadto przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Zgodnie z art. 720 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Pożyczkodawca Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa Polska w W. (obecnie: Syndyk masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w upadłości w W.) wypełnił w całości swoje zobowiązanie wynikające z umowy pożyczki nr (...) wypłacając pożyczkobiorcy R. G. kwotę 15000,00 zł. Pozwana E. B. była poręczycielem przedmiotowej umowy. Wobec czego niewątpliwie odpowiada ona za zobowiązanie zaciągnięte przez pożyczkobiorcę, w przypadku gdy ten nie reguluje swojego zadłużenia. Zgodnie bowiem z art. 876 § 1 kc, przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Wskutek nie dokonywania przez R. G. spłat rat pożyczki zgodnie z dołączonym do umowy pożyczki harmonogramem, doszło do zawarcia ugody pomiędzy poręczycielem E. B. a (...) w W. w zakresie zobowiązania przysługującego (...) w W. z tytułu umowy nr (...) z dnia 21 marca 2013 r. Na mocy ugody strony zgodnie oświadczyły, że wierzytelność na dzień podpisywania ugody tj. 27 sierpnia 2014 r. wynosi 21934,34 zł i jest wymagalna w całości. Jak wynika ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego pozwana E. B. nie dokonała w całości spłaty zadłużenia wynikającego z ugody, również po podpisaniu aneksu zmieniającego harmonogram rat. Faktowi temu również nie zaprzeczała pozwana E. B.. Zatem w ocenie Sądu, niewątpliwie zasadnym było wypowiedzenie ugody przez powoda, skoro pozwana nie realizowała jej postanowień.

Odnosząc się do podnoszonych przez pozwaną zarzutów, iż pożyczkobiorca R. G., który zmarł w dniu 8 lutego 2020 r. przy zawieraniu umowy pożyczki zawarł umowę (...) Następstw Nieszczęśliwych Wypadków – WALOR i z tego powodu powód może żądać od ubezpieczyciela spełnienia świadczenia przewidzianego w umowie, Sąd pragnie wskazać, że przedmiotowe zarzuty nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W przypadku ustanowienia kilku zabezpieczeń świadczenia, zgodnie z zasadą solidarności, to do uprawnionego (powoda) należy wybór, z którego sposobu zabezpieczenia skorzysta w pierwszej kolejności. W tym miejscu Sąd pragnie wskazać, że w momencie wytoczenia powództwa przez powoda przeciwko pozwanej, pożyczkobiorca R. G. żył, a zatem niezasadnym jest rozstrzygnięcie w niniejszym postępowaniu kwestii, czy zachodziły przesłanki do wypłaty kwoty ubezpieczenia przez ubezpieczyciela w związku ze śmiercią pożyczkobiorcy tytułem wykonania zobowiązania.

Pozwana w niniejszej sprawie nie podnosiła zasadniczo innych zarzutów. Potwierdziła ponadto, że była poręczycielem przedmiotowej umowy pożyczki oraz, że zawarła z powodem ugodę, z której postanowień wywiązała się jedynie częściowo. E. B. nie kwestionowała zatem roszczenia zarówno co do zasady, jak i wysokości.

Ciężar dowodu spoczywa oczywiście na tym, kto z okoliczności indywidualnego uzgodnienia treści postanowienia lub braku takiego uzgodnienia wyciąga skutki prawne (art. 6 kc). W niniejszej sprawie w ocenie Sądu strona powodowa niewątpliwie wykazała stosownymi dokumentami zasadność dochodzenia od pozwanej kwoty wskazanej w pozwie. Wysokość roszczenia również została udokumentowana przez powoda Syndyka masy upadłości Spółdzielczej (...) w upadłości w W.. Wbrew zarzutom pozwanej E. B. powód również prawidłowo udokumentował dokonane przez nią wpłaty, które zostały przez niego zaliczone na poczet zadłużenia i uwzględnione przy wytaczaniu powództwa. Pozwana dokonywała spłaty zadłużenia w ratach w okresie od września 2014 r. do listopada 2016 r. Powództwo w niniejszej sprawie wniesione zostało dopiero w 2019 r. i po dniu jego wytoczenia pozwana nie dokonała żadnej wpłaty na poczet zadłużenia. W ocenie Sądu takie stanowisko pozwanej nie dowodzi prawdziwości jej twierdzeń o dobrowolnej spłacie długu w przypadku rozłożenia świadczenia na raty. Ponadto pozwana wnosila także o nieobciążanie jej kosztami procesu, z uwagi na jej trudną sytuację bytową. W tym miejscu Sąd pragnie wskazać, że zgodnie z treścią art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Pozwana w niniejszym procesie nie wykazała jednakże, aby zachodził „szczególnie uzasadniony przypadek” uzasadniający rozłożenie zasądzonej należności na raty. Same twierdzenia pozwanej E. B. o trudnej sytuacji bytowej nie są

wystarczające, aby świadczenie mogło zostać rozłożone na raty. Zauważyć należy, że wiązałoby się dla wierzyciela ze znacznym opóźnieniem w wyegzekwowaniu od pozwanej żadanego roszczenia. Ponadto jak wskazano powyżej, E. B. nie wykazała woli spłaty zadłużenia; nie dokonała żadnej wpłaty na poczet zadłużenia po wytoczeniu powództwa. Z wyżej wymienionych powodów Sąd nie znalazł również przesłanek do nieobciążania pozwanej kosztami procesu.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w pkt I wyroku, zasądając od pozwanej B. B. na rzecz powoda Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w upadłości w W. kwotę 20405,06 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP, nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od dnia 19 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwana E. B. przegrała proces w całości, zatem zobowiązana jest zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu w kwocie 4638,00 zł. Na kwotę powyższą składają się 1021,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 3600,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda Sąd ustalił na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie przy uwzględnieniu wskazanej wartości przedmiotu sporu.

W niniejszym procesie pozwana była reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu w osobie adw. J. M.. W związku z powyższym w pkt III wyroku Sąd przyznał adw. J. M. wynagrodzenie za pełnienie obowiązków pełnomocnika z urzędu pozwanej E. B. w kwocie 2400,00 zł wraz z podatkiem VAT w wysokości 23 % od tej sumy. Wysokość wynagrodzenia Sąd ustalił na podstawie § 8 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. przy uwzględnieniu wskazanej wartości przedmiotu sporu. W pkt IV wyroku Sąd nakazał natomiast wypłacić adw. J. M. przyznane w pkt III wynagrodzenie z sum budżetowych, jednocześnie przejmując koszty wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu na rachunek Skarbu Państwa.